

TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja. Ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVU, SULO SYVÄNEN, ADOLPH SALMI, ALEX SEVO.

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.

ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmoitushinta 40c postmaksu. Kuukausilmoitukset \$1.50 kerta ja muutamaksi \$2.00 kerta. Kaksikuukausi- ja viikkoilmoitukset \$1.00 kerta, haluuntariffi ja nimenmuutosilmoitukset 50c kerta, naimisilmoitukset \$1.50 kerta, avioeroilmoitukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset sopimukseen mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkieliset suomenkielisenä vapasesti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for large and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT

Yhdysvalloissa ja Canadassa: Yksi vuodeksi... \$5.50 6 kuukautta... \$3.00 3 kuukautta... \$1.50 1 kuukausi... \$0.50 Suomessa ja muualla ulkomailta: Yksi vuodeksi... \$8.00 6 kuukautta... \$4.25

SUBSCRIPTION RATES:

In the United States and Canada One year... \$5.50 Six months... \$3.00 Three months... \$1.50 One month... \$0.50 Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katu-juksen kulmassa. Telefoni: konttori 365, toimitus 832.

Ne rehelliset pyrkimykset ja muut hyvät avut

Lukijamme suurin osa on tietoinen siitä porvariston väitteestä, että työläisten yksilöllinen kuntoisuus, kyky, toimeliaisuus ja muut "hyvät avut" eivät enään ole mistään merkityksestä, kun "työväen johtajat" ovat monopolisoineet työvoimakapua. Saattaa sentään olla vielä seläläisiäkin työläisiä, jotka ajattelevat että niin todellakin on laita. Saattaa olla paljon sellaisia, jotka eivät käsitä olleensa järjestymisen merkitystä, vaan luulevat, että työläisillä olisi ilman järjestymistä yksilökykyjensä avulla mahdollisuus päästä paremmin eteenpäin kuin järjestyneenä joukkona, jolloin kaikki joko etenevät tai taantuvat yhtenäisenä joukkona. Päätään siitä, että niin laajat työläisten joukot ovat vielä järjestymättömiä, on yksilökäsitys vielä sangen voimakas. Ja sellaisen joukon keskuudessa saattaa porvaristo vielä hyvällä menestyksellään harjoittaa sitä n.s. avoimen työmaan agitointia, jonka perusteena on oppi yksilöllisten kykyjen paljittamisesta. Miten tämä yksilöllisten kykyjen paljittaminen tapahtuu, siitä on oivallisenä esimerkkinä mikä hyvänsä nykyaikainen

Kansainvälisen sosialismin suhde osuuskauppaliikkeeseen

(Jatkoo.) Ei halua osuuskuntia velvotettavaksi avustamaan puolelta. Luopuu siitä vaatimuksesta, sillä nämä avustukset voivat nousta korkeintaan muutamaan markkaan jäsenä kohti vuodessa. Ratkaisevaa on vaan se että osuuskauppojen on oltava luokkajärjestöjä. Saksalaiset työläiset tulevat kyllä pitämään huolta siitä, että osuuskaupat pysyvät osuuskuntina. Saksalaiset osuuskaupat ovat sosialistisia, mutta ne eivät sitä sano; belgialaiset ovat samaten sosialistisia ja sanovatkin sen. Pienemmissä maissa, missä sosialistinen liike ei ole niin voimakas, täytyy voimakkaammin painostaa luokkajärjestöjä. Thomas—Ranska: Juuri senvuoksi, etteivät osuuskunnat ole sosialistisia, on meidän tehtävä niistä sosialistisia. Ranskalaisa johtaisi belgialais ten tie vaaralliseen hajaannukseen. Suosittelee ranskalaisia ponsilausemas, koska siinä puhutaan myöskin osuustoiminnan kansainvälisyydestä. Guéde—Ranska puhuu ranskalaisen vähemmistön puolesta. Valtiolisen vallan valloittaminen on päämäärän. Ainoastaan siinä tapauksessa, että osuuskunta edistää tätä päämäärää, on sitä suositeltava. Tämä ei merkitse osuustoiminnan kiel tämistä, vaan ainoastaan oikean paikan osoittamista sille. Saksassa ovat osuuskaupat vaan osakeyhtiöt pienillä osakkeilla. von Elm ei ole yrittänytään osoittaa, missä osuuskauppojen sosialismi näyttäytyy. Thomas on kuitenkin sanonut sen olevan siinä, että voiton jakaminen taapahuu kulutuksen perusteella. Tämä on kuitenkin kapitalistista. Meidän ei ole saapottava työläisille ainoastaan sitä, että heidän on liitettävä

suurtehdas, jonka työväestö on järjestymättömät. Siellä on melkein jokainen toimi standardisoitu siten kuin esim. Bethlehem terästehtaalilla, jonka toimenpiteet sotateollisuusvaliokunta äskettäin oli pakotettu tuomitsemaan. Kun työvoimaa ostavan kapitalismin täytyy saada työvoimaa mahdollisimman halvalla, niin käsittää vähemmälläkin harkinnalla, miten mahdolliseksi silloin käy maksaa korkeaa palkkaa työväestölle yleisesti. Saattaa olla että joku erikoisessa asemassa, joko kätyrinä tai muuna erikoispalvelijana, toimiva saa paremman palkan kuin mitä järjestö vaatii yleisesti kaikille työläisille. Mutta kun kaikkien työläisten on mahdoton olla ylimmillä palkka-asteilla, niin seuraa siitä, että on luovuttava kokonaan keskinäisestä kilpailusta; tehtailija voi tulla toimeen ilman parastakin työläistä, mutta huonoimminkin työläisen on saatava elintarpeet itselleen. Yksilöllinen kuntoisuus ja muut hyvät avut eivät ole enään mistään merkityksestä teollisuudessa, sillä kapitalistinen tuotantotapa on muuttanut ne kaikki erotuksesta kauppatavaraksi, jonka tarjonta on paljo suurempi kysyntää. Ja siitä syystä että yksilöllinen taistelu eteenpäin pyrkimiseksi on jo käynyt mahdottomaksi, työväestön täytyy luokkana — ja melkeinpä jokaisessa tapauksessa yksilönäkin — jäädä ainaseksi vain työvoimaansa myyväksi palkkatyöläisjoukoksi, jonka ansiomahdollisuudet riippuvat siitä, miten edullisilla ehdoilla kykenee työvoimaansa myymään. Ja kun parhaitakin työläisiä on tarjolla enemmän kuin kii-reillisimpänäkin aikana tarvitaan, niin kykenee teollisuusmonopolin valtiat, uudenajan tehtailija, määräämään työläisten työvoiman myyntiehdot, välittämättä hituistakaan työläisten kuntoisuudesta ja kyvystä. Sitä syystä on työläisten pakko muodostaa vastamonopolin, unionia, jonka kautta koettavat parantaa työvoimaansa myyntiehtoja. Unionit eivät ole syntyneet — eivätäkään olisi voineet syntyä — agitaattorien tahdosta, yhtävähän kuin kapitalistinen valtiomahtikaan voi niitä poistaa, vaikka se kuinka "tepsiviin" toimenpiteisiin niitä vastaan ryhtyisi. Ne ovat työläisten itse-suojelusuvaiston synnyttämiä ja tulevat säilymään niin kauan

kun työväestö tarvitsee suojelusta kapitalistien harjoittamaa riistoa vastaan. Kapitalistinen monopoli on synnyttänyt yksilökuntoisuuden kelpaamattomaksi käymiseen, eikä työvoimamonomoli, kuten porvaristo selittää. Unionijärjestö ja samoin työväestön valtiollinen järjestö on vain ase työläisjoukon käsissä. Jos näyttäisiin toisinaan siltä, kuin olisivat ne esteenä yksilövapaudelle, niin täytyy muistaa että työväestö ei voi sallia mitään sellaista yksilövapautta, joka on ristiriidassa luokkaetujen kanssa, kaikkein vähemmän sellaista, joka ei ole edes yksilövapautta, vaan viekkaasti suunniteltua petosta, kuten kaikki yksilökykyjen kehittämistouhot porvariston taholta ovat.

Kai ne sentään pelkivät työväestöä yleensä

Nyt kun senaatti jälleen estä naiset saamasta äänioikeutta, rientävät porvarilehdet selittämään, että ne olivat eräät taantuneimmat etelävaltioiden senaattorit, jotka äänestivät estäystä vastaan; eivät nuka voineet sallia paikkakuntiansa neekerinaisille annettavan äänioikeutta. Miten naivia selitystapaa! Pohjoisvaltioiden senaattorit voivat jo etukäteen helposti tietää, kuinka suuri osa heistä saavasti pyörien sisällä. Maanviljelijä määrää, rasvaamaan kärryt ja polka selitti työstä palauttanut että hän teki työnsä täydellisesti, mutta arveli ettei akselien pyöriä olevia oia kannata rasvata, "koska ei niitä kukaan kuitenkaan näe." AMMATTITÄIDÖN PUUTETTA osotti nähtävästi se äskettäin eräs sa englantilaisessa kylässä maattolhin alkanut kaupunkilaispoika, joka rasvasi kärryt kaikilla muualla paitsi akselien ne osat jotka ovat pyörien sisällä. Maanviljelijä määrää, rasvaamaan kärryt ja polka selitti työstä palauttanut että hän teki työnsä täydellisesti, mutta arveli ettei akselien pyöriä olevia oia kannata rasvata, "koska ei niitä kukaan kuitenkaan näe." HARVINAISEN MUINAISLÖYDÖN löysivät eräät työmiehet äskettäin maata kalvaessaan lähellä Tokion kaupunkia Japanissa. Löydetty esine on esihistoriallinen kanootti, jonka arkeologit arvelevat ainakin kolmen tuhannen vuoden ikäiseksi, sekä päätävät löydön johdosta, että paikka kunnalla on siihen aikaan asunut Joku Aina-kansan osa. Kanootti on seitsemäntoista jalan mittainen ja puusta tehty. TEOLLISUUSUNIONISMIN VOITTO-KULKUA. Äskettäin kokonnut Australian työväenjärjestöjen edustajakokous (Trades Union Congress), jossa oli yli sadan union edustettuna, kaikki tärkeimmät Australian unionit, hyväksyi päätöslauselman, jossa suositellaan Workers' Industrial Union of Australiainiensa yleisjärjestön perustamista, tarkoituksella yhdistää kaikki unionit yhteen järjestöön ja siten luopua ammattijärjestömuodosta, kertonut Canadian Forward. Gompersinim kauhuksi alkavat ammattiliittojen edistysmieliset alukset jo huomata, että sopusointuisuusoppi ei kelpaa vatsalle, vaikka se tuntuu sängen suloiselta jollekin Civic Federationin sisällä unionivalle herrasmiehelle, jonka oppi edellyttävät "siveellistä velvollisuutta keskinäisiin liikesuhteisiin" kapitalistien kanssa? Tustavansa belgialaista ponsiehdotusta. Wibaut—Hollanti: von Elm sanoo että hollantilaiset osuuskunnat ovat saavuttaneet huonoja tuloksia sen vuoksi, että seuraavat belgialaisten järjestelmää. Hollantilainen liike on kuitenkin suhteellisen pieni ja helppo ainoastaan senvuoksi, että puolue on pieni ja heikko. Tähän päättyi keskustelu. Lopulista ponsiehdotusta valmistamaan asetettiin alvaliokunta, johon tulivat: von Elm, Jaures, Karpeles, Wibaut, Tschernoff, Borgbaerg, Rigola. Kolmas istunto. Torstaina 1 p:nä syysk. 1910. Edellisessä istunnossa asetettu alivaliokunta esitti seuraavan ponsiehdotuksen: "Ottaan huomioon, että osuuskaupat eivät ainoastaan voi omille jäsenilleen tarjota välittömiä aineellisia etuja, vaan niiden tehtävä on myös taloudellisesti vapauttaa työväenluokkaa välikäuperlystyttämisen ja järjestettyä kuluja varten toimivan Itsetuannon kautta ja parantaa sen elinehtoja; kasvattaa työläisiä omien aineellisten itsenäisen johtoon ja sen kautta antaa valmistamaan yhteiskunnan kansanvalittamattamista ja yhteiskunnallistuttamista, selittää kongressi, että osuustoimintaliike, vaikka kaan se ei yksinäin milloinkaan voi aikansaada työläisten vapauttamista, voi kuitenkin olla vastusta ase luokkataistelussa, jota työväenluokka käy saavuttaakseen horjuttamattoman päämääränsä — valtiollisen ja taloudellisen vallan valloittamisen tarkoituksella yhteiskunnallistuttamalla kaikki tuotannon ja valtion välineet ja että työväenluokalle on mitä tärkeintä käyttää tätä asetta.

MAILMANKATSOMUKSIA

MAILMAN VANHIN KAUPUNKI.

Äskettäin valloitettu Damascus on eräissä suhteissa mailman vanhin kaupunki, siinä nimittäin että se on vanhin nykyisin asuttavana olevista, ainakin sillä on sellainen maine. Se saattaa olla alkuisin jo Babylonin ajoilta, vaikka varmuudella ei sitä voida todistaa. Eräät babylonialaisissa muistomerkeissä kuvatut Damascusta esittävät kuvamerkit tuntuvat tukevan väitettä sen tavatolmasta vanhuudesta. Raamatusta mainitaan siitä jo Abrahamin aikana. Se on ollut muhamettilaisten hallussa melkein yhtämittaisesti vuodesta 635, jolloin arabialaiset sen valtasivat, lukuunottamatta paria lyhyttä aikakautta, jolloin se oli monien ja tatarin vallan alla. Nykyisin lasketaan sen asukasluku eräitten arviointien mukaan 154,000:ksi, mutta toisten 225,000:ksi.

SANTARMILEHTIEN "SUOMEN UUTISTEN" OSASTO

Ilenee kiinnittänyt jo monen ajattelomattomammankin työläisen huomioita, niin tökerön valheellisia uutisia julkaistaan. Eräät niistä kirjoittavat päivittäin palstamäärä "Suomen uutisia", vaikka lehtiä saanti Suomesta on nykyisin sangen harvinaista. Mutta kun olettaa että lukija ei mitään käsitä, niin saat taa sille syöttää vaikka mitä. Sellaisen "uutisten" hankkimisessa on se hyvä puoli, ettei tarvitse vaivautua ottamaan selvää mistään asiasta ei mennä pois toimitushuoneestaan ei rajottaa mielikuvitustaan minkään määrätyn tapahtuman rajan, vaan saa päästä rappauteen santarmilehtien täysin valloilleen ja kirjoittaa ihan omintakeisia "uutisia" Suomen tapahtumista. ILMAILUTAIDON EDISTYSESTÄ on viime aikaoina kerrottu useitakin tuntuja. Ja tuskinpa mikään niinkään merkityksellinen taito onkaan niin nopeasti kehittynyt kuin ilmailu. Osotukseksi siitä, miten nopeaan lentämällä matka kuluu, olkoon mainittu, että äskettäin lensi muuan ilmailija Chicagosta New Yorkiin seitsemässä ja puolessa tunnissa, vaikka paraskin pikajuna viipyy matkalla lähes kaksikymmentä tuntia. Suurimpina vaikeutena on lasku varsinkin New Yorkissa, jossa usein on niin paljon sumua, ettei lentäjä voi löytää laskupaikkaa. Niinpä saipuheenoleva henkilökin New Yorkin kohdalla päästyään hakea kaksi tuntia, ennen kuin löysi Belmont parkin, johon piti laskea. Toistaiseksi on vielä kyseenalaistamiten ilmailuliikenne tulee kannattamaan, sillä vielä on siinä monta vaikeutta voitettava. Englannista E. E. Keppin on jo myöskin lennetty, niin että pikaisessa tulevaisuudessa saatetaan ajatella ainakin polkki Yhdysvaltain mantereen lentämistä ja sitten kai pian myöskin Atlantin ylityse.

SAPOTEESIA SE TAITAA OLLA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 7, 1910, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.) Otsakkeella: "Maankavallustako?" kirjoittaa Portlandissa ilmestyvä Journaal viime perjantaina siitä, miten huolimattomasti lennätinlaitoksen liikeytä hoidetaan, seuraavaa: "Koettavaatko puhelin ja lennätinlaitokset omissa yhteyksissä saattaa tuon omissa huoneissa huonon palvelusta?" "Chicago Post kertoo, että sen edustaja Springfieldissä, Ill., ilmoitti puhelimitse lehdele antaneensa Postal Telegraph yhtiölle kirjoituksen sähköteitse lähettäväksi lehteelle. Lähetys saapui Chicagon konttoriin kello 11:36 aamupäivällä, mutta sitä ei kuletuettu lehdele ennen kuin vasta kello 1:19 iltapäivällä. Sähkösanoman kulettaminen lehdele otti siis aikaa tuntiin ja 43 minuuttia.

ILMAILUTAIDON EDISTYSESTÄ

Onhan näillä suursuomaaan edustajilla mainio tilausluusapoteeraalla osotukseen, miten valtion omistus on epäedullista. Sellaisesta olisi niille luettava hiukan lakia.

TOIVOKAAMME ETÄ NIIN TAPAHTU.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 7, 1910, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.) Arvostellessaan Canadian Teollisuusien Uudelleenjärjestämissyhteistyksen erään edustajan äskettäin pitämää puheita, ei B. C. Federationist oikeastaan voi löytää syytä mitään sellaista, jonka se hyväksyisi, vaikka kysymyksessä oleva herrasmies väittääkin kullutaneensa kolmekymmentä kuusi vuotta poliittiseen sanomalehtityöhön. Yhdessä suhteessa lehti kuitenkin on puhujan kanssaa samaa mieltä, nimittäin siinä kun puhuja lausuu, että "sodan jälkeen ei tule olemaan joutilaita rikkaita. Sen johdosta lausuu Federationist että "jos tämän maan työläiset ovat valvellaan ja tuntevat etunsa niin ei tulekaan olemaan joutilaita rikkaita. Sillä työläiset valtaavat halitusohjokset ja huolehtivat ensimmäiksi tehtävikseen siitä, että niillä tulee olemaan työtä. Työläiset, näes tietävät kokemuksestaan, miten epä-mukavaa on olla työttömänä, eivätkä siis koskaan ole niin epäkohtellaita, että pitävistä ketään työttömänä, varsinkaan silloin kun heidän vallassaan on hankkia työtä."

— Työväen sanomalehdistö ei pääse siksi voimatekijäksi min-kä sen tulisi olla ennenkuin sen väestökerrokset, joiden etujen ajajana sen tulee toimia, antavat sille sen arvon ja kannatuksen jonka ne nyt antavat vastustajiansa lehdele. — Seaman's Journal.

näinen liitto.

Kongressi selittää vihdoin, että työväenluokan edun kannalta sen taistelussa kapitalismia vastaan on välttämätöntä, että suhteet valtiollisten, ammattiliittojen ja osuustoiminnallisten järjestöjen välillä tulevat yhä lähemmäksi, ja man että sen kautta niiden itsee näisyyteen kosketaan." Pönnen johdosta syntyi alussa pitkä kansallinen keskustelu, sillä teeskivät häiunneet jokaisen maan, vaan jokaisen kansallisuuden osuuskuntien yhteenliittymistä. Keskustelussa käytivät puhevuoroa teeskilisten taholta Mrdracek ja saksalais-itävaltalais ten taholta Seliger ja Karpeles. Teeskiläisten muutos ehdotus hylättiin kaikilla äänillä teeskilien äänin vastaan. Puhevuoron saatuaan lausui valtiokunnan esittelijä Tri Karpeles—Itävalta: Valiokunta ei ole rajoittunut tutkimaan suhteita osuuskauppojen ja valtiollisten järjestöjen välillä, vaan se on myöskin tarkastanut, mikä merkitys osuuskaupilla on yleensä köyhälistön taistelussa. Se on siinä suhteessa tunustanut, että osuuskaupat eivät ainoastaan suo jäsenilleen suoranaisia etuja, vaan että ne ovat myöskin järjestönsä laadun kautta aseenä työläisten vapauttamistalusta. Erikoista arvoa pance valiokunta siihen, että osuuskaupat kasvattavat työläisiä aineellisesti itsenäisen johtoon ja sen kautta valmistavat tuotannon kansanvalittamattamista ja yhteiskunnallistuttamista. Tuottajana on työläisen usein pääoman vallan alaisena nautta kullutajana nauttii hän määritettyä vapautta. Tätä vapautta on pakotettu luovuttamaan osan palkastaan pääomalle niin ei häntä ainakaan voida pakottaa tasamaan kauppiasten kanssa sitä osaa palkasta, jonka hän saa. Tästä johtuu, että työläisen velvollisuus itseään kohtaan on

Järjestöme asioita

KIRJOITUSKILPAILU.

Suomalaisen Sos. Järjestön Näyttämöliiton väliaikainen johtokunta julistaa täten avoimeksi kirjoituskilpailun Amerikan s. osastojen näyttämöille sopivien näytelmien kirjoittamisessa ja suomentamisessa. Kilpailu tapahtuu kolmessa sarjassa ja laetaan niissä palkintoja seuraavasti: 1 sarja — alkuperäiset näytelmät: 1 palk. \$100.00, 2 palk. \$75.00 ja 3 palk. \$50.00. 2 sarja — suomenkokeet ja mukaelmat: 1 palk. \$75.00, 2 palk. \$60.00 ja 3 palk. \$50.00. 3 sarja — lasten näytelmät (alkuperäinen tai suomenos) 1 palk. \$25.00, 2 palk. \$15.00 ja 3 palk. \$10.00. Liitto pidättää kaikki paljittamansa näytelmät ja ostaa paljittamansa näytelmät liitto itselleen oikeuden kiellettyä palkintojen jaosta jos paljittamansa arvoisia näytelmiä ei liikmaannu. Palkinnot ja niiden järjestys määrätään arvostelulautakunnan enemmistön lausunnon perusteella. Jokainen kilpailija saa ottaa osaa kilpailuun kaikissa sarjoissa ja itseksukassin sarjassa niin monella näytelmällä kuin haluaa. Kilpailu päättyy ensi maalisk. 1 päivänä, johon mennessä kaikki kilpailuun ajotut näytelmät on lähetettävä näyttämöliitolle allaolevalta osoitteelta: S. S. Järjestön Näyttämöliitto 803 W. Madison St., Room 401, Chicago, Ill. Liiton johtokunnan puolesta, Henry Puranen, väliaikainen sihteeri.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

Aberdeen

Klupin ja osaston kokous pidettiin t. k. 1 p:nä. Osastotajia oli vähänlaisesti. Sokeri- ja tarjolinjapulan takia päätettiin lakkauttaa kahviliike torstain tansseissa. Tästedes siirto on saatavana ainoastaan soodavettä. — Tehtipä esitys tanssien lakkauttamisesta, mutta päätettiin kuitenkin lähemmin tutkia asiaa siltä finanssi puoleltaikin ennenkuin lakkautta hyppytämistä. — Ed. Virta ja Victor Air-track ottivat saapuneet verkistat, joilla kerätään varoja tov. Debsin oikeusrahastoon. Olkoon sanottu, että on täällä jo kerätty ennenkin samaan tarkoitukseen, joskaan ei kovin loistavilla tuloksilla, mutta ehin lisää pahoita. — Esitys — muuten perin järjkevä — että haalista laitettais jonkinlainen vuokrakasarmi nykyisenä asuttopulan aikana, lyöttiin ilman keskustelua ja valio-

ottaa palkkansa käyttö omiin käsiin. Ei hänen velvollisuutensa ole palkkansa käyttämisellä vahvistaa kapitalismia ja lisätä kapitalistien lukumäärää, vaan päinvastoin sitä heikentää. Pönsilausema ei kuitenkaan mitenkään tahdo työläisissä herättää sitä kuvitusta, että osuustoimintaliike yksinäin voisi kansanvalittuttana ja yhteiskunnallistuttana tuotannon. Sagnalla kun toiselta puolen tässä kongressissa ei tule päältä-mään kenenkään päähän esittää osuuskauppoja ainoana kevelloisena keinona työläisten vapauttamiseksi, tahtoo pönsi toiselta puolen tutustaa sen ei vähemmän vaarallisen kuvitelun. — Etsä ilman jokapäiväistä väsymättä pikkytöitä voitaisiin saavuttaa parempi tulevaisuus. Työväenluokan on itse ladottava kiven kiven päälle, tulitukseen kykeneväksi saavuttamaan voiton. (Suosiota).

Mutta jos kerran osuuskauppaliike on todella vaikuttava ase työläisten vapauttamistalusta, niin on myös kaikilla tovereilla velvollisuus tulla toimeliksi jäseniksi osuuskauppoissa. Valiokunta ei ole tahtonut tätä lausua velvottavana käskyn muodossa mutta se tahtoo kaikella ponella selittää, että on erittäin toivottavaa että ammattiyhdistysten jäsenet ja puoluetovertit täyttävät velvollisuutensa osuuskauppoja kohtaan. Osuuskaupilla on luonnollisesti useita pyrkimyksiä, joihin sosialistiset työläiset eivät aina voi suostua. Sosialistien tehtävänä osuuskauppoissa täytyy senvuoksi olla tukahuttaa nämä pyrkimykset ja tehdä osuuskaupoista todella tehoisa taisteluse. Heidän täytyy tehdä osuuskaupoista jotain muuta kuin pelkkiä tavarajakopaikoja. He voivat täyttää velvollisuutensa sosialistina, milloin on kysymys voiton jakamisesta ja kun on välttämätöntä siirtyä itsetuotantoon tai pyrkiä kohti korkeampaa tuotantoa. (Jatk.)